

Mardin'in Mazıdağı ilçesinde aynı aileden, çoluk çocuk demeden 44 kişinin katledilmesi. İnfiale yol açtı. Kan davası nedeniyle gerçekleştiği iddi edilen olayın ayrıntıları yavaş yavaş gün yüzüne çıkmaya başlarken kan davası gerçeği bir kez daha Türkiye'nin gündemine oturdu.

Yüzyılların toplumsal hastalığı olan kan davası, Peygamber efendimizin Veda Hutbesi'nde lanetlemesine rağmen, çağdaş bir Cahiliye adeti olarak maalesef günümüzde de sürdürülüyor. Hala insanın insanı acımadan öldürdüğü, sırf aynı kanı taşıdığı için masum insanların dahi katledildiği günümüzde, dini ve manevi eğitime ağırlık verilerek insanlara kan davasının dini boyutunun anlatılması gerekiyor. Son bir haftada meydana gelen kan davaları ile ilgili dehşet verici olaylar, kamuoyunu dehşete düşürdü.

Tarsus'ta aynı aileden 5 kişinin bir çay bahçesinden otururken kan davalıları tarafından başından vurularak öldürülmesi, kan davasından kaçarak İzmir'e yerleşen bir kişinin camide Kur'an okurken ensesinden vurularak öldürülmesi Hazro Belediye Başkanı'nın kan davası yüzünden belediyedeki görevini bile yerine getiremediğinin ortaya çıkması, Türkiye'nin kangrenleşmiş yaralarından olan kan davasının boyutlarını gözler önüne seriyor. Mardin'de yaşanan son olay ise kan davasının nasıl vahşete dönüştüğünü izah ediyor.

Kan davası nedir?

Akrabalık ilişkilerinin sıkı olduğu toplumlarda öç alma duygusundan kaynaklanan, misilleme biçimindeki karşılıklı cinayetlerle süren aile ve kabileler arası çatışmalara genel olarak Kan Davası deniliyor. Hak arama sürecinin bulunmadığı, anlaşmazlıkların tarafları hoşnut edecek biçimde çözümlenmediği, hak ve adalet duygularının tatmin edilmediği hukuk sistemlerinde, bireyin hak ve adaleti kendi başına gerçekleştirme girişiminin bir sonucu olarak ortaya çıkıyor.

CAHİLİYYE 44 CANA KIYDI (KAN DAVASI)

Yazar Ali Kara

Salı, 05 Mayıs 2009 16:20 - Son Güncelleme Salı, 05 Mayıs 2009 19:41

Araştırmacı yazar Ahmed Özalp, Kan davasının genellikle haksızlığa uğrayan taraftan bir kişinin, suçlunun işlediği suça uygun biçimde cezalandırılmaması durumunda, intikamını alma, onurunu kurtarma, hak ve adaleti gerçekleştirme girişimiyle başlayıp, karşı tarafın aynı gerekçelerle işlediği cinayetlerle sürdüğünü belirterek, "Kan davasının başlamasından sonra davaya taraf aile üyeleri güçlü bir dayanışma içine girerler. İşlenen cinayetten aile üyelerinin her biri teker teker sorumlu tutulur. Bu davalarda genellikle ailelerin erkek üyeleri hedef alınır, kadın ve çocuklara yönelik cinayetlere az rastlanır. Fakat kan davasının aile sınırlarını aşarak aşiretler arası bir düşmanlığa dönüştüğü çevrelerde kadın ve çocukları da içine alan toplu cinayetler de görülebilir" deniliyor.

Cahiliye'den kalma bir adet!

Ahmed Özalp kan davasının kökeniyle ilgili de şu bilgileri aktarıyor: "Kan davası, İslam öncesi Arap toplumunda en yaygın adetlerden birisiydi. Hak ve adaleti gerçekleştirecek bir hukuk ve toplum düzeninden yoksun olan cahiliye toplumunda kan davaları kabileler arası düşmanlık ve savaşların başlıca nedenleri arasında yer alıyordu. İslâm câhiliye dönemine ait bir çok adetle birlikte kan davasını ortadan kaldırdı; getirdiği insan ve toplum anlayışı ile adalet düzeni ile toplumsal bir afet olan kan davasını ortaya çıkaran nedenleri yok etti. İslâm'a göre insan canı, malı, namusu, haysiyeti, tüm hak ve özgürlükleri ile dokunulmaz bir varlıktır. Hiç kimse hukuk dışı bir gerekçe ile insanın maddi ve manevi varlığına tecavüz edemez, hak ve özgürlüklerini kısıtlayamaz. Kaldı ki mü'minler bu tür davranışlar içine giremezler. Çünkü mü'minler, inançları gereği kardeşirler, birbirlerine karşı İslâm'ın öngördüğü kurallar dışında davranamazlar. Mü'minler bireysel ve toplumsal hayatlarında tam bir dayanışma ve yardımlaşma içinde bulunmak; İslâm'ın egemenliğini sağlamak yolunda ortaklaşa çaba harcamakla yükümlüdürler."

Kan davasının nedenleri

-Suç ile ceza arasındaki niteliksel eşitsizlik ve cezanın adalet duygusunu tatmin etmekten uzak olması.

-Bir insanı haksız yere ve kasıtlı öldüren bir kişinin bir-kaç yıl sonra ortalıkla dolaşması, intikam duygularını harekete geçiriyor.

-Üstün otoritenin olmayışı.

-Suçun şahsiliği prensibinin geçerli olmaması.

CAHİLİYYE 44 CANA KIYDI (KAN DAVASI)

Yazar Ali Kara

Salı, 05 Mayıs 2009 16:20 - Son Güncelleme Salı, 05 Mayıs 2009 19:41

- Kişisel öç alma safhasının devam etmesi. Suçluyu üstün güç, devlet otoritesi değil kişiler cezalandırmaktadır.

-Güçlü siyasal merkezi otoritenin olmayışı. Kişiler bir sorunları olduğunda adli yargıya değil, aşiret ve kabile reislerine veya çevrede güçlü kim ise ona gitmektedirler.

-Yoksulluk, hareketsizlik ve dış dünya ile ilişkilerin çok zayıf olması.

-Eğitim seviyesinin düşüklüğü

-Her alanda cehalet. Tarımda, ticaretle, sosyal ilişki düzeyinde ve dini bilgilerdeki cehalet.

-İntikam. Kin ve intikam duygusunun mertlikle eş anlam kazanması ve toplum tarafından olumlu tepkilerle karşılanması.

-İrkçilik (mikro anlamda) aile ve aşiret ırkçılığı.

-Başlık parası ve kız kaçırmaların ortaya çıkardığı sorunlar,

Sosyoekonomik analizler yetmez!

İnsanın insanı acımadan öldürdüğü, sırf aynı kanı taşıdığı için masum insanların katledildiği kan davasını, İslam Peygamberi kaldırmıştı. Kan davasının dini boyutu anlatılmadan, meselenin sosyoekonomik analizlerle çözülmesi imkânsız! Son bir haftada meydana gelen kan davası olayları, kamuoyunu dehşete düşürdü. Tarsus'ta aynı aileden 5 kişinin başından vurularak öldürülmesi, kan davasından kaçarak İzmir'e yerleşen bir kişinin camide Kur'an okurken ensesinden vurularak öldürülmesi ve son olarak Hazro Belediye Başkanı'nın kan davası yüzünden görevini bile yerine getiremediğinin ortaya çıkması, Türkiye'nin kangrenleşmiş yaralarından olan kan davasını tekrar gündeme getirdi.

İlahiyatçı-Eğitimci Dr. Halil İbrahim Kutlay: Din, hiçbir cinayeti onaylamaz!

"İslam kan davası gibi toplumsal bozuklukları haram kılmıştır. Kan davası gütmek kesinlikle caiz değildir. Peygamberimiz kan davasını bizzat kendisi kaldırarak, toplumu İslam öncesi Cahiliyye'nin adetlerinden temizlemiştir. Peygamberimiz (s.a.v) buyuruyor ki:"İnsanların Allah'a en sevimsiz olanları şu üç kişidir: 1-Mekke'de Harem bölgesinde haddi aşan. 2-Müslüman olduğu halde Cahiliyye âdetini benimseyen. 3-Haksız yere Müslüman kardeşinin kanının dökme arzusunda bulunan, KAN DÂVÂSI güden kimse." (Sahih-i Buhari, Kitabud-Diyat, Bab No: 9)

"İzzet ve namus" gibi ahlakî değerleri; dinle ilişkisi bulunmayan tamamen mahallî örf ve geleneklerin etkisiyle işlenen namus cinayetleri konusunda ilişkili görmek yanlıştır. Din, hiçbir zaman cinayeti emretmez, hiçbir cinayeti onaylamaz, sebep ne olursa olsun cinayeti basit ve normal saymaz. Din, aslında namussuzluk ve iffetsizliği cinayet olarak görür. Bu cinayeti manevî tedbirler ve vicdanî müeyyidelerle kökten engeller. Namus cinayetlerinin kurbanları, aslında bilgisizliğin, taassubun ve fuhuş reklamcılığının kurbanıdır.

İffet ve namus gibi faziletli değerleri önemsemeyenler; bazı dernek, kurum ve kuruluşlarını, bazı medya ve basın organlarını, bazı kültür, sanat ve eğitim kurumlarını da kullanarak bu manevî değerlere hiç çekinmeden karşı çıkanlar; vicdanları ölmemiş ve ar duyguları çürümemişse, küçük yaşta uyuşturucu ve fuhuş bataklığına düşen zavallı kızlarımızın acıklı ve korkunç durumundan ürpermelidirler.

İffetsizliği bilerek ve kasıtlı savunanlar ise gerçek iffet ve namus canileridir. Şahsî menfaatleri uğruna her fırsatta ve her zeminde iffetsizliği ve ahlaksızlığı özendiren ve körükleyenler namus cinayetlerinin gerçek sorumlusudurlar. Suçu açık bir şekilde tahrik edenler, suçlular kadar sorumludurlar."

Diyanet İşleri Yüksek Kurulu Üyesi Prof. Dr. Saim Yeprem: Cahiliyye adeti!

"Kan davası, İslam'da kesin yasaklanmış önemli haramlardandır. Veda Hutbesi'nde Peygamber efendimiz açıkça yasaklamıştır. Keza namus cinayeti adı altında kadına yapılanlar da din dışıdır. Hiç kimsenin veya bir grubun bir kişinin katli konusunda hüküm verme ve uygulama yetkisi yoktur. Kimse kendini hakim yerine haşa Allah (CC) yerine koyamaz. Kan davası, namus ve töre cinayetleri gibi suçlar, bazıları öyle lanse etmek istese de hiçbir şekilde dinle buluşmamaktadır. Hepsi Cahiliye dönemi adetleridir. İslam dini bunları kaldırmıştır."

Saadet Partisi Genel Başkan Yardımcısı Ömer Vehbi Hatipoğlu: Ulema otoritesi boşluğu var!

"Günümüzde bile kan davalarının halen sürmesinin ana nedenlerinden birisi, İslami eğitimin olmamasıdır. Kan davası yaşanan bölgelerdeki genel kültür seviyesinin düşüklüğü ve Adalet mekanizmasının hızlı yürütülmemesi nedeniyle "Kendi hesabımı hemen göreyim" anlayışı da kan davalarının etkenleri arasındadır. Ayrıca, Bölgenin feodal yapısı da göz önüne alındığında, kan davalarının sürdüğünü görüyoruz. Toplum önderleri ve saygın kişiler bu tür olaylarda devreye giriyor, kan davalarını önlemeye çalışıyorlardı. Ancak son yıllarda bölgedeki ulemanın ve STK'ların toplum üzerindeki otoritesi değişik nedenlerle sarsıldığı için etkinlikleri azalmıştır. Bu nedenle toplumu iyiye, doğruya yönelten önderlerin arkalarında bıraktığı boşluk bir türlü doldurulamamıştır. Özellikle kan davasındaki sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel nedenler ile manevi boşluk ciddi bir değerlendirmeye tabi tutulmadan yapılacak yorumlar anlamsızdır."

Milli Gazete Online-A. Zeki Gayberi